Huddinge

BILAGA 10
Datum: 2026-11-18
Diarienummer: Diarienummer

Utmaning att finansiera framtidens välfärd

Huddinge kommun står inför ett omfattande omställningsarbete. Dels förväntas en avsevärt lägre befolkningstillväxt. Detta påverkar särskilt målgruppen barn och unga, vilket kommer att öka behovet av en god anpassningsförmåga inom framför allt förskole- respektive grundskolenämndens verksamheter. Dels planeras flera stora nyinvesteringar i bland annat kommunhus, simhall, idrottshall och bibliotek. Detta är i huvudsak nyinvesteringar som behövs oberoende av befolkningsutvecklingen. Därutöver står Huge Bostäder inför betydande reinvesteringar av sitt bostadsbestånd.

För att Huddinge ska klara de framtida demografiska utmaningarna behöver verksamheterna jobba smartare på ett långsiktigt hållbart sätt. Det långsiktiga målet med effektiviseringsarbete är att behålla en god kvalitet i verksamheterna samtidigt som varje skattekrona används på bästa möjliga sätt.

En verksamhet bedöms ha en högre effektivitet om den med samma mängd resurser når bättre verksamhetsresultat eller om verksamheten med färre resurser når samma eller bättre verksamhetsresultat. Effektiviteten handlar helt enkelt om hur väl verksamheten lyckas omvandla sina resurser till verksamhetsresultat.

Jämförelser som metod för att hitta eventuella effektiviseringsutrymmen

Genom att verksamheterna analyserar både kostnader och verksamhetsresultat och jämför nuläget och utvecklingen över tid med de kommuner som har en högre effektivitet ges en utgångspunkt och mer djupgående analyser kan påbörjas. De djupgående analyserna ska leda till beslut om rätt åtgärder så att förändringen blir långsiktigt hållbar ur samtliga hållbarhetsdimensioner.

Kommunen har beslutat om följande jämförelsekommuner:

Haninge, Järfälla, Nacka, Sollentuna och genomsnittskommunen i Stockholms län

För de verksamheter som har möjlighet ska jämförelsen alltid kompletteras med en grupp kommuner som har liknande förutsättningar att bedriva den specifika verksamheten.[1]

Exempel på inledande analys

Ett sätt att fånga verksamheternas effektivitet är att sätta kostnadsnivån och verksamhetsresultaten i relation till varandra. Effektiviteten definieras här som graden av måluppfyllelse i förhållande till resursanvändning.

I spridningsdiagrammet nedan har nettokostnadsavvikelsen i procent satts i relation till hur många elever som i årskurs 9 är behöriga till något av gymnasieskolans program.

Diagram 1. Effektivitetsjämförelse grundskola (%) 2025

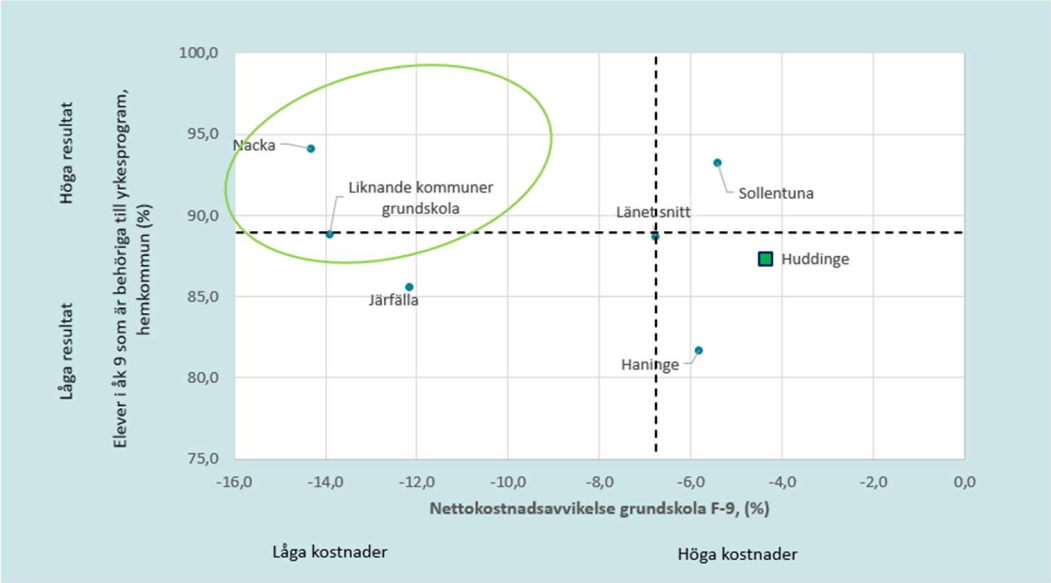

De streckade linjerna markerar genomsnittet i Stockholms läns kommuner 2025. Analysen visar att:

- Nacka kommun var effektivast av jämförelsekommunerna med lägst kostnader och högsta andelen elever som kom in på något av gymnasieskolans program.
- Även kommuner med liknande strukturella förutsättningar (liknande kommuner grundskola), genomsnittskommunen i länet och Sollentuna bedrev grundskolan effektivare än Huddinge det vill säga de tre

[1] Gruppen *liknande kommuner* finns att tillgå för följande större verksamheter: Fritidshem, förskola, grundskola, gymnasieskola, äldreomsorg och individ- och familjeomsorg (Kolada).

jämförelsegrupperna hade lägre kostnader och fler elever som kom in på något av gymnasieskolans program.

- Järfälla och Haninge bedrev grundskolan till lägre kostnadsnivå än Huddinge, men Huddinge hade samtidigt något fler som kom in på gymnasiet.

Detta är ett exempel på en inledande effektivitetsanalys. Därefter behöver data brytas ner ytterligare. I detta fall exemplifieras detta dels genom att studera nyckeltalen var för sig och över tid i jämförelse med genomsnittskommunen i länet, Liknande kommuner grundskola och Nacka.[2]

Diagram 2. Nettokostnadsavvikelse grundskola (%) 2018 – 2025

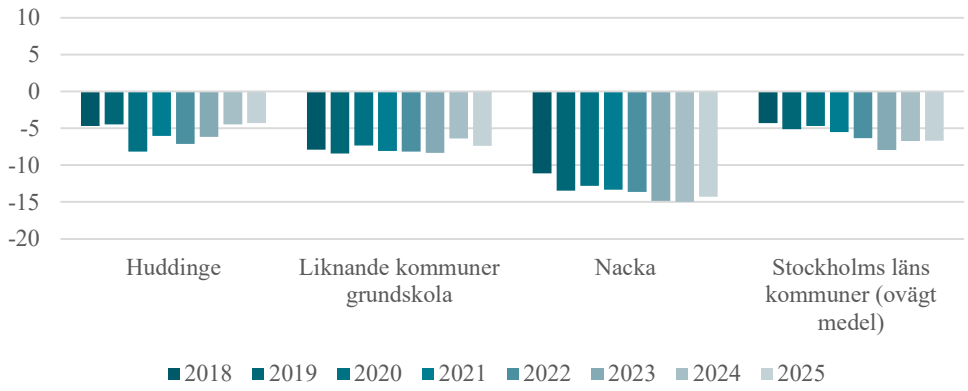

Huddinges nettokostnadsavvikelse har pendlat något mellan åren. Precis som gruppen liknande kommuner och genomsnittskommunen i länet tycks avvikelsen från den förväntade kostnaden vara oförändrad mellan 2024–2025.

[2] Nettokostnadsavvikelse: Faktiska kostnader i relation till förväntade kostnader givet kommunens strukturella förutsättningar enligt kostnadsutjämningen.

Diagram 3. Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)

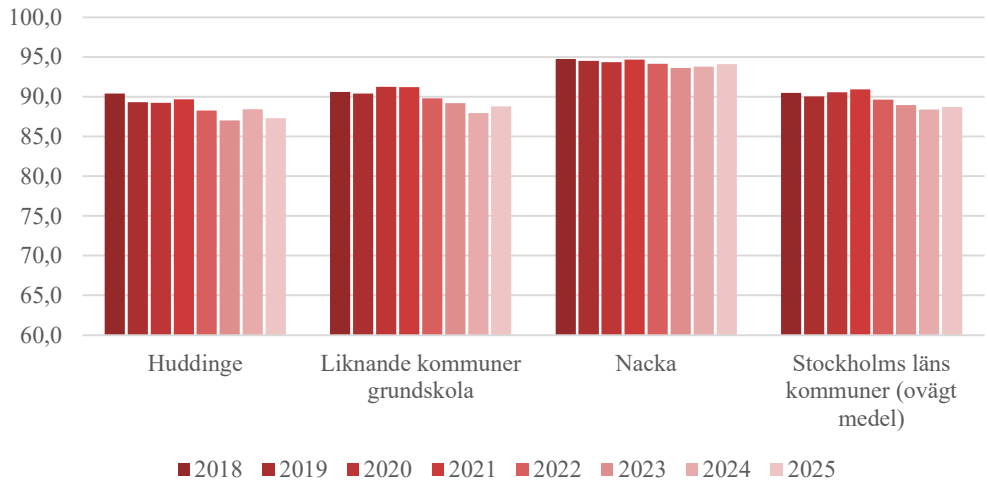

Andelen som kommer in på något av gymnasieskolans program har små variationer mellan åren men har minskat över tid. Samma utveckling syns övergripande i genomsnittskommunen i länet och gruppen liknande kommuner grundskola, samtidigt som Nacka har en jämförelsevis stabil utveckling mellan åren.

Att analysera betyder att bryta ner data i olika beståndsdelar. Till den kvantitativa analysen behöver data brytas ner mellan kön, ålder och olika geografiska områden liksom mellan enheter. I förlängningen handlar det om att försöka förstå vad som orsakar och påverkar resultat och måluppfyllelse. En genomgripande analys omfattar flera steg än ovanstående beskrivet. Flera relevanta frågor behöver ställas och besvaras för att kunna dra slutsatser om vilka åtgärder som ska vidtas för att effektiviseringarna ska bli långsiktigt hållbara och för att invånarna ska få likvärdig service och jämlika livsmiljöer oavsett var i kommunen man bor.

Även kvalitativ information behöver adderas till analysen. Målet med analysen är att verksamheten ska veta tillräckligt mycket för att kunna dra slutsatser och vidta effektiva åtgärder. Exempel på frågor som kan behöva besvaras är: Hur organiserar sig den kommun som är effektivare? Hur skiljer sig eventuella riktlinjer och arbetssätt åt från vårt? Finns de skillnader i geografiska utmaningar för att bedriva verksamheten?

Alla nämnder ska aktivt jobba med att analysera på detta sätt. All uppföljning och planering ska ta sin grund i detta.

Innovation och digitalisering

Huddinge ska vara en innovativ kommun där omvärldsspaning, lyhördhet och förmågan att pröva nya arbetssätt bidrar till att möta dagens och framtidens utmaningar. Innovation utvecklas genom mikroinnovation, användarinvolvering och framtidsdriven innovation.

Digitalisering är ett centralt verktyg för att skapa nytta för invånare, företagare och medarbetare genom tillgänglig digital service, smartare arbetssätt och möjliggörande teknik. Under planperioden prioriteras minskad pappershantering, förbättrad informationshantering, utveckling av det digitala mötet för Huddingefamiljen samt ökad användning av AI och automation för att stärka kvalitet, effektivitet och innovationsförmåga i kommunens verksamheter.